

מוזיאון ה"הגנה" ע"ש אליהו גולומב

מדינת ישראל משרד הביטחון - יחידת המוזיאונים
שד' רוטשילד 23 ת"א, טל. 03-5600809 03-5608624 03-5666131 פקס:

חומה ומגדל

בתקופת מאורעות 1936-1939, חששה הנהגת היישוב שהתוקפים הערבים יצליחו להשתלט על היישובים היהודים המרוחקים וינתקו את הקשר בינם לבין יתר חלקי הארץ. על מנת לחזק את היישובים המבודדים, הוחלט להקים לידם יישובים עבריים נוספים. הצורך

בהקמת יישובים חדשים גבר כאשר ועדת החקירה הבריטית, "ועדת פיל", שנשלחה לחקור את הסיבה לפרוץ המאורעות, עמדה לפרסם את מסקנותיה. הוועדה הגיעה למסקנה שיש לחלק את הארץ בין היהודים ובין הערבים, ולהקים בה שתי מדינות: מדינה יהודית ומדינה ערבית. הוועדה הקצתה למדינה היהודית שטח קטן מאד. כדי לפרוש את היישוב היהודי ברחבי הארץ, החל מבצע התיישבות מזורז שנקרא "חומה ומגדל". יישובי "חומה ומגדל" הוקמו במהירות רבה: ביום אחד בלבד נבנו מגדל שמירה וחומה מעץ מסביב ליישוב החדש. ה"הגנה" לקחה חלק חשוב במפעל זה.

למטה ה"הגנה" נשלחה הודעה שנכתבה בכתב מורס. פענחו את המילים החסרות (על פי המקרא המצורף) והסבירו באיזו דרך הקימו חברי ה"הגנה" את היישובים החדשים:

"השכם בבוקר התחלנו לקצור את ה - - /.../ - -.../.../ - -...
ולסמן את ה ... /.../ - -.../.../ אח"כ ננעצו העמודים באדמה וביניהם
הוצבה ... /.../ - -.../.../ שהורכבה מדפנות. - -.../.../ כפולות מלאות
ב ... /.../ - -.../.../ (כדי לעצור את הכדורים). בחצר הקמנו צריפים והרכבנו את
ה - -.../.../ - -.../.../ בערב יצאנו ב - -.../.../ סוערת.
כעת כולם כבר ישנים חוץ ממי שנשאר ל ... /.../ - -.../.../
על - -.../.../ - -.../.../ החדש.
ד"ש לחברים ותודה על ה ... /.../ - -.../.../

מקרא מורס:

א	...	ו	...	כ	...	ע	...	ש	...
ב	...	ז	...	ל	...	פ	...	ת	-
ג	...	ח	...	מ	...	צ	...		
ד	...	ט	...	נ	...	ק	...		
ה	...	י	...	ס	...	ר	...		